

Brahmabindu Upanishad

——
ब्रह्मबिन्दुउपनिषद् ११

——

Document Information

Text title : Brahmabindu Upanishad

File name : brahmabindu.itx

Category : upanishhat

Location : doc_upanishhat

Author : Vedic Tradition

Transliterated by : S.

Proofread by : S.

Description-comments : 11/108; Krishna-Yajurveda Sannyasa Upanishad

Latest update : September 27, 1999

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

April 1, 2025

sanskritdocuments.org

Brahmabindu Upanishad

ब्रह्मबिन्दूपनिषत् ११

॥ ब्रह्मबिन्दूपनिषत् ॥ 11

अमृतबिन्दूपनिषद्वेद्यं यत्परमाक्षरम् ।

तदेव हि त्रिपाद्रामयन्द्राप्यं नः परा गतिः ॥

ॐ सङ्नाववत्विति शान्तिः ॥

ॐ मनो हि द्विविधं प्रोक्तं शुद्धं याशुद्धमेव य ।

अशुद्धं कामसङ्कुलं शुद्धं कामविवर्जितम् ॥ १ ॥

मन एव मनुष्याणां कारणं बन्धमोक्षयोः ।

बन्धाय विषयासक्तं मुक्त्यै निर्विषयं स्मृतम् ॥ २ ॥

यतो निर्विषयस्यास्य मनसो मुक्तिरिष्यते ।

तस्मान्निर्विषयं नित्यं मनः कार्यं मुमुक्षुणा ॥ ३ ॥

निरस्तविषयासङ्गं सन्निरुद्धं मनो लुटि ।

यदा यात्युन्मनीभावं तदा तत्परमं पदम् ॥ ४ ॥

तावदेव निरोद्धव्यं यावद्धृदि गतं क्षयम् ।

ऐतज्ज्ञानं य ध्यानं य अतोऽन्यो ग्रन्थविस्तरः ॥ ५ ॥

नैव चिन्त्यं न वाचिन्त्यमचिन्त्यं चिन्त्यमेव य ।

पक्षपात विनिर्मुक्तं ब्रह्म सम्पद्यते तदा ॥ ६ ॥

स्वरेण सन्ध्ययेधोगमस्वरं भावयेत्परम् ।

अस्वरेण हि भावेन भावो नाभावो ष्यते ॥ ७ ॥

तदेव निष्कलं ब्रह्म निर्विकल्पं निरञ्जनम् ।

तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा ब्रह्म सम्पद्यते ध्रुवम् ॥ ८ ॥

निर्विकल्पमनन्तं य उेतुदृष्टान्तवर्जितम् ।

अप्रमेयमनादिं य ज्ञात्वा य परमं शिवम् ॥ ९ ॥

ન નિરોધો ન ચોત્પત્તિર્ન બદ્ધો ન ચ સાધકઃ ।
 ન મુમુક્ષુર્ન વૈ મુક્ત ઇત્યેષા પરમાર્થતા ॥ ૧૦ ॥
 એક એવાત્મા મન્તવ્યો જાગ્રત્સ્વપ્નસુષુપ્તિષુ ।
 સ્થાનત્રયાદ્યતીતસ્ય પુનર્જન્મ ન વિદ્યતે ॥ ૧૧ ॥
 એક એવ હિ ભૂતાત્મા ભૂતે ભૂતે વ્યવસ્થિતઃ ।
 એકધા બહુધા ચૈવ દૃશ્યતે જલચન્દ્રવત્ ॥ ૧૨ ॥
 ઘટસંવૃતમાકાશં લીયમાને ઘટે યથા ।
 ઘટો લીયેત નાકાશં તદ્ભજ્જીવો નભોપમઃ ॥ ૧૩ ॥
 ઘટવદ્ધિધાકારં ભિદ્યમાનં પુનઃ પુનઃ ।
 તદ્ભગ્નં ન ચ જાનાતિ સ જાનાતિ ચ નિત્યશઃ ॥ ૧૪ ॥
 શબ્દમાયાવૃત્તો યાવત્તાવત્તિષ્ઠતિ પુષ્કરે ।
 ભિન્ને તમસિ ચૈકત્વમેક એવાનુપશ્યતિ ॥ ૧૫ ॥
 શબ્દાક્ષરં પરં બ્રહ્મ તસ્મિન્ક્ષીણે યદક્ષરમ્ ।
 તદ્દિદ્વાનક્ષરં ધ્યાયેદદીચ્છેચ્છાન્તિમાત્મનઃ ॥ ૧૬ ॥
 દ્વે વિદ્યે વેદિતવ્યે તુ શબ્દબ્રહ્મ પરં ચ યત્ ।
 શબ્દબ્રહ્મણિ નિષ્ણાતઃ પરં બ્રહ્માધિગચ્છતિ ॥ ૧૭ ॥
 ગ્રન્થમભ્યસ્ય મેધાવી જ્ઞાનવિજ્ઞાનતત્પરઃ ।
 પલાલમિવ ધાન્યાર્થી ત્યજેદ્ગ્રન્થમશેષતઃ ॥ ૧૮ ॥
 ગવામનેકવર્ણાનાં ક્ષીરસ્થાપ્યેકવર્ણતા ।
 ક્ષીરવત્પશ્યતે જ્ઞાનં લિડ્ગિનસ્તુ ગવાં યથા ॥ ૧૯ ॥
 ઘૃતમિવ પયસિ નિગૂઢે ભૂતે ભૂતે ચ વસતિ વિજ્ઞાનમ્ ।
 સતતં મન્થયિતવ્યં મનસા મન્થાનભૂતેન ॥ ૨૦ ॥
 જ્ઞાનનેત્રં સમાધાય ચોદ્ધરેદ્ભ્રહ્મિવત્પરમ્ ।
 નિષ્કલં નિર્મલં શાન્તં તદ્બ્રહ્માહમિતિ સ્મૃતમ્ ॥ ૨૧ ॥
 સર્વભૂતાધિવાસં ચ યદ્ભૂતેષુ વસત્યપિ ।
 સર્વાનુગ્રાહકત્વેન તદસ્મ્યહં વાસુદેવઃ તદસ્મ્યહં વાસુદેવ
 ઇતિ ॥ ૨૨ ॥
 ઐ સહનાવવત્વિતિ શાન્તિઃ ॥

इति ब्रह्मबिन्दूपनिषत्समाप्ता ॥

Brahmabindu Upanishad

pdf was typeset on April 1, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

